

امریکای جنگ طلب به دنبال بر خور د تمدن هاست

در گفت وگوی «جوان» با محسن ردادی، عضو پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی پشت پرده اظهارات وزیر امور خارجه ایالات متحده بررسی شد

گفت و گو
سجاد آذری

وزیر امور خارجه ایالات متحده اخیراً در اظهاراتی در پایتخت یونان با اشاره به جنگ ایران و یونان در زمان خشایار شاه هخامنشی تلاش کرده تا ایرانیان را قومی نشان دهد که از ابتدای تاریخ به غارتگری دست می زدند. در ششرایطی که ایالات متحده و رژیم صهیونیستی از اسفندماه گذشته وارد جنگ علیه ایران شده و حتی رئیس جمهور قاتل امریکا، مردم ایران را به محو کردن تمدنی تهدید کرده بود امروز این اظهارات رویو پشنت هایی دارد که برای مردم ایران، غرب و حتی دیگر تمدن ها نیز اهمیت دارد. در گفت وگوی «جوان» با محسن ردادی، عضو پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و جامعه شناس سیاسی این مسائل بیشتر مورد بررسی قرار گرفته است.

تعجب برانگیز نیست، ولی اگر از دولتش می شنویم تعجب برانگیز است، نه این دولت کاملاً یک دست حرف می زند و هرچند ترامپ خیلی بریده بریده و شاید با بی سوادی کامل اینها را می گوید، اما رویو، بسنت و هگزت به خاطر اینکه تحصیل کرده هستند خیلی آتو کشیده تر، مرتب و با لغات فاخر همان ایده را بیان می کنند، ولی بعضی ها در ایران و به خصوص اصلاح طلب ها چنین تصویری دارند که نه امریکا یک چیزی می گوید ولی مثلاً ترامپ یک استثناست یا ترامپ با دولتش فرق می کند نه اگر همین امروز ترامپ به درک واصل شود آن گفتمان همچنان به حیات خودش ادامه می دهد و یکی بدتر از ترامپ را بالا می آورد و سیاست خارجی خود را نسبت به ایران تنظیم می کنند. پس این حاصل یک گفتمان است و این گفتمان هم مربوط به یکی دو سال یا ۱۰ سال اخیر نیست به تدریج شکل گرفته در کل دنیا کم کم در حال رسوخ است و می بینید این نگاه پوپولیستی الان در کل دنیا از آلمان گرفته تا مجارستان را در می نوردد و همه آنها با همین خشونت و عبرانی دارند از دور دفاع می کنند و در حال فراموش کردن تمام آن چیزی که غرب در دوران روشنگری TheAge of Enlightenment در قرن هجدهم به دست آورد هستند و دارند به آن خوی وحشیگری خود برمی گردند. به درستی یکی از تحلیلگران ایتالیایی گفته بود داریم وارد عصر درنگان می شویم و در این شرایط خیلی مهم است که ما فضا، اتمسفر و این گفتمان را بشناسیم که اسیر این روایت نشویم که ترامپ فرد خاصی و متفاوت است نه یک گفتمان که در این عصر درندگان ترامپ نماینده آن است و آن چیزی را تکرار می کند که مدنظر این گفتمان است.

فارغ از اینکه ترامپ این گفتمان را عربان می گوید و بقیه دولتش منصبی تر می گویند، ولی وقتی این تفکر بیان می شود یک طرف آن ایران است و آنها انتظار داشتند عده ای از مردم ایران همراه آنها شوند و علیه مملکت و نظام خودشان اقدام کنند. وقتی شما اینگونه به مدینه فاضله طرفداران در دوران هخامنشیان حمله می کنید، انتظار دارید چه اتفاقی بیفتد؟

این جنگ یک مرزی را نبود و یک مرزی را ایجاد کرد. آن مرزی که نبود شد مرز ایدئولوژیک بود که از لحاظ جناحی یا برخی هویت های فرهنگی افراد با همدیگر تفاوت داشتند و از هم جدا می شدند آن مرزی که الان بنا شد بحث وطن، کشور، تمدن و ایران است الان مرزی بنا شده که بی وطن ها و وطن دوست ها را با هر تفکر، سلیقه، ظاهر و شکلی از هم جدا کرده است. بنابراین ما دو دسته آدم بیشتر نداریم یک دسته آدم های بی وطن هستند که وطن شان را فروخته اند و الان با تمام وجود دارند از اسرائیل و امریکا دفاع می کنند. باور کنید بحث ندانستن نیست که مثلاً اینها تصور کنند امریکا و اسرائیل به دنبال آزادی ایران است و هیچ انگیزه ای برای

روزنامه جوان | شماره ۷۳۲۱

منظور وزیر خارجه امریکا در خصوص اینکه در اظهاراتی در آتن تلاش کرده ایرانیان باستان را افراد وحشی نمایش دهد که به سبوزاندن شهرها و معابد دست می زدند چیست و اصلاً این حرف ها را برای تأثیر بر غربی ها می زند یا برای تأثیر بر ایرانیان؟

دولت ترامپ یک ویژگی بی سابقه ای دارد که سایر دولت های امریکایی پیش از این نداشتند و آن هم عربان کردن واقعیت های حکومت و دولت امریکاست. مثلاً قبلاً می گفتند که امریکا برای آزادی و دموکراسی می جنگد، ولی الان صراحتاً می گویند که برای نفت می جنگند. چیزی که یک عمر جمهوری اسلامی ایران می گفت الان به اثبات رسیده است یا مثلاً اینکه از ابزار های بین المللی حقوق بشر فقط در جهت منافع خودشان استفاده می کنند و اعتقادی به حقوق بشر و منافع جمعی و سازمان های بین المللی ندارند. مثلاً همین که خبر رسید ایالات متحده داد گاه کیفری بین المللی را تحریم کرده یا از شورای حقوق بشر قبلاً خارج شده، پیمان های جمعی را به هم زده، حتی ناتو هم که یک پیمان جمعی برای منافع خودش را نیز برنرفته است و از آن خارج شده از این جهت است که می گویم واقعیت های امریکا را کاملاً در این دولت می بینیم.

نکته ای که وجود دارد و واقعیت های دیگری را آشکار می کند موضوع نگاه تمدنی و این مسئله است که امریکا می گوید با تمام دنیای غیر غرب اعم از مسلمان ها، چینی ها و الان هم جنبه تمدنی ایرانی در ستیز هستیم. این موضوع آن حرفی است که سال های سال حکومت ایران می زد و روی آن تأکید می شد مبنی بر اینکه بحث غربی ها ایران است و بحث جمهوری اسلامی نیست و اینکه نگاه اینها تمدنی است.

اینکه رویو به صراحت در این سخنرانی خود، ایران باستان که خیلی مورد تأکید و تقدیس سلطنت طلبان قرار می گیرد را دشمن خود تعریف می کند، ادامه همان نگاه تمدنی و به بار نشستن ایده برخورد تمدن هاست که سال های قبل از سوی هانتینگتون بیان شد در حالی که خام خیالانه و ساده لوحانه در این کشور رئیس جمهور محترم ما تصور کرد که با بازی با الفاظ می شود جلوی برخورد تمدن ها را گرفت و حرف از

بنشینید حرف شان این است که یک نژاد پاک و اصیل سفید پوستی وجود دارد و ورود این نژادهای ناپاک موجب شده ما دچار مشکلات فراوان شویم و راه حل آن این است که ما را مهاجران بیرون بکنیم و این کاملاً بحث تمدنی است. همه اینها یک گفتمان و اندیشه به هم پیوسته است، اینجا هم رویو تلاش می کند از طریق این موضوع بر خلوص این گفتمان بیفزاید و ریشه های آن را یادآوری کند چون بحث را گفتمانی می داند همانطور که اسرائیل موضوع را کاملاً آخر زمانی می بیند، یعنی برخلاف اینکه می گویند جمهوری اسلامی ایران موضوع را تمدنی، آخر زمانی و جنگ حق و باطل می بیند اتفاقاً بیش از جمهوری اسلامی امریکا و اسرائیل هستند که موضوع را تمدنی و آخر زمانی می بینند و می گویند ما داریم برای بنایهان اورشلیم آماده می شویم و الان زمانی است که داریم جنگ نهایی (اکالیپتوس) نزدیک می شویم و همین الان بحث جنگ تمدنی برقرار است. همین حرف ها را در مورد چین هم می زنند پس در این لایه به دنبال خلوص گفتمان شان هستند تا طرفدارانشان متوجه شوند که برای چه دارند می جنگند، انگیزه پیدا کنند و از آن طرف فاصله خودشان را با جمهوری اسلامی هی عمیق تر کنند.

در زمان جنگ رمضان، ترامپ در مورد ایران صحبت از نابودی یک تمدن را می کرد الان شما می گویند این تهدید در خصوص چین و امریکای لاتین و بقیه کشورها نیز این تهدید وجود دارد؛ پس پیام به بقیه تمدن ها چگونه منتقل می شود؟

بله. دقیقاً بقیه تمدن ها نیز این پیام را دریافت کرده اند. چین هم این موضوع را فهمیده که یک بحث تمدنی است و به همین دلیل دارد خودش را آماده می کند برای روزی که قرار است با امریکا وارد جنگ شود و می داند اگر از چین سرشاخ نمی شود به خاطر این است که مشغول ایران است همانطور که حتی با یمن هم نمی خواهد درگیر شود، چرا که می خواهد تمرکز صرف روی ایران باشد، ولی چین اینطوری نیست که تصور کند الان امریکا سراغ ایران آمده و موضوع تمام می شود کاملاً متوجه ماجراست و می داند که در نهایت این جنگ اتفاق می افتد و به خاطر همین است که دارد به سرعت سلاح ها و اقتصادش را تقویت می کند و شش می کشد. شین پیگی می گوید ما بر لبه یک صخره در حرکت هستیم و هر اشتباهی ممکن است ما را به عمق دره سقوط دهد یعنی کاملاً بحث، بحث تمدنی است و اصلاً بحث یک حرکت سیاسی نیست. اینکه هند کم کم دارد نسبت به امریکا یک فاصله ای را حفظ می کند به همین موضوع برمی گردد که می داند در نهایت امریکا قابل اعتماد نیست، کاری که بوتین سال ها پیش با حمله به اوکراین آغاز کرد نیز به همین دلیل است که متوجه بود این حرکت ناتو به سمت روسیه به بحث سیاسی نیست که بگوئیم حالا یک پیمانی هم است، بلکه فهمیده دارد یک برنامه دقیق جنگ تمدنی پیگیری می شود. بنابراین هر زنه این جنگ را به جان خرید و حمله پیش دستانه کرد برای اینکه این اتفاق نیفتد. تمام ملت ها و تمدن های غیر غربی، باور دارند که در معرض این خطر هستند و ما به سوی جنگ تمدن در حال حرکت هستیم فقط کافی است به آمار خرید و ساخت اسلحه ها در دنیا توجه کنید؛ کشورهایی مثل آلمان و ژاپن که در این ۲۰ سال، ۳۰ سال، ۴۰ سال و حتی ۵۰ سال اخیر از اقدامات نظامی فاصله گرفته بودند شروع کردند به خرید اسلحه و مهمات و از آن طرف بالا رفتن قیمت طلا نشان می دهد که دارند ذخایری جمع می کنند برای روزی که احتمالاً این جنگ آغاز شود. همه نشانه ها مبنی بر این است که دنیا متوجه این جنگ تمدنی شده است و اگر در ایران کسی نسبت به این موضوع شک و تردید داشته باشد، موضوع را تمدنی نبیند و بخواد به نوعی امریکا و اسرائیل سفیدشویی کند و فقط این جنگ را به یک سیاستمدار دیوانه تقلیل دهد حتماً چیزی از سیاست دنیا نمی فهمد و مطالعاتش را خیلی باید بیشتر کند تا دقیق تر متوجه شود که در حال حاضر چه اتفاقی دارد می افتد.